

2009-10-26

## Länshandikapprådet

Tid och plats	Landstinget, Dr Prag	Onsdagen 9 september 2009	09.00-12.00
Beslutande	Mona – Lisa Norrman Karin Andersson Sonia Söderberg Inger Eriksson Leif Johansson Maj-Britt Halvarsson Ann-Britt Widegren Jonsson Inger Essvall Sören Blom Lars Oscarsson Georg Witthoff Anita Lindqvist	Ordförande Kommunförbundet Försäkringskassan Arbetsförmedlingen FUB Astma – och Allergi RBU Hjärt – och lungsjuka HRF Reumatikerförbundet Synskadades Riksförbund Jämtlands län DHR	
Övriga deltagare	Björn Hjortling Ambjörn Sandier Anna Frisk Anna Ebenmark Birgitta Olsson	DHR Tillgänglighetsansvarig för världscupen skidskytte 2009 Enhetschef Hjälpmiddelscentralen Sekreterare Handläggare	ej tjänstgörande ersättare
Utses att justera Justeringens plats	Ann-Britt Widegren Jonsson		

2009-10-26

Och tid


Sekreterare

  
Anna Ebenmark

Paragrafer

§§ 1-11

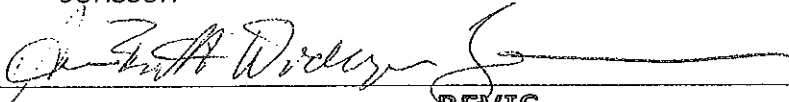
Ordförande

  
Monalisa Norrman

Justerande

Ann-Britt Widegren

Jonsson



---

**BEVIS**

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Jämtlands läns landstingsstyrelse

Sammanträdesdatum

Datum för anslags

Datum för anslags

Uppsättande

nedtagande

Förvaringsplats för

protokollet

Underskrift

---

## § 1 Inledning, allmän presentationsrunda

Monalisa välkomnar samtliga deltagare till första mötet efter sommaren och ber alla att presentera sig. Eftersom det är Anna Ebenmarks, Ewa Lundbergs efterträdare, första möte välkomnas hon att presentera sig lite mer grundläggande.

Anna kommer närmast från Röda Korset där hon har arbetat i tre år med diskriminering – och mångfaldsfrågor. Hon är utbildad statsvetare och känner stort glädje för jobbet och uppdraget inom landstinget. I och med att funktionen är breddad till samtliga diskrimineringsområden kommer arbetssättet att förändras mot hur Ewa har arbetat. Något som vi får återkomma kring.

## § 2 Val av justerare

Ann-Britt Widegren Jonsson väljs till justerare för mötet.

## § 3 Godkännande av dagordning

Följande justeringar görs av dagordningen innan den godkänns av mötet:

- Ambjörn Sandler har tilldelats tid mellan 10.00-10.20 för att informera om tillgänglighetsarbetet runt världscupstävlingarna och blir punkt 7.
- Rapport från skyltprojektet utgår till förmån för Anna Frisk från Hjälpmedelscentralen som har tilldelats tid mellan 11.15-11.45 för att informera om Hjälpmedelsprojektet och därmed blir punkt 10.
- Under övriga frågor blir punkt 11 med ovanstående justeringar och där ska Tillgänglighetskonferens samt funktionen Mångfaldsstrateg avklaras.

## § 4 Föregående protokoll samt minnesanteckningar från arbetsutskottet

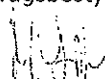
Ordförande Monalisa Norrman redogjorde för föregående protokoll samt minnesanteckningarna från arbetsutskottet. Protokollet lades till handlingarna.

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



**§ 5 Regionalt serviceprogram, Jämtlands län 2009-2013**

Anna redogjorde för remissen *Regionalt serviceprogram* som har inkommit till landstinget. Marianne Ottersgård på Regional Utveckling handlägger ärendet. Både Anna och Marianne är kritiska till de åtgärder som lyfts fram i programmet då de är otillräckliga, otydliga och finansieringen är oklar. Anna har även diskuterat med Marianne om vikten av att få in synpunkter utifrån perspektivet personer med funktionsnedsättning. Det som idag framkommer i rådets diskussioner kommer att föras vidare till Ottersgård så att detta tas med i svaret på remissen.

De uppsatta målen i programmet är:

- Ökad lokal köptrohet
- Konkurrenskraftiga butiker
- Stärkt service på landsbygden
- Ökad kunskapsnivå i länets serviceföretag och offentliga myndigheter
- Ökad samverkan mellan länets serviceföretag och offentliga myndigheter
- Utveckla nya tjänstebranscher, tjänsteutbud, inom serviceområdet.

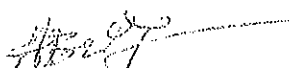
Björn H berättar att han och Ewa deltog i möte inför programmet för att föra fram perspektivet utifrån funktionsnedsättning/funktionshinder. Han upplevde intresset från kommunerna var litet när det handlade om detta perspektiv och därmed är det inte konstigt att underlaget nu är så tunt.

Rådet frågade sig om det enbart var drivmedel och dagligvaror som programmet skulle arbeta med och ville att en kritik mot detta skulle föras fram i remissvaret. En annan aspekt som fördes fram var vikten av tillgången till bank i glesbygd. George W betonade möjligheten att få kontakt med serviceinrättningar via telefon då hemsidor och e-post inte alla gånger är ett alternativ för personer med synskada. Utöver detta är det nödvändigt att mobilnätet fungerar i hela länet. Det är en viktig serviceinsats.

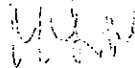
I förslaget till serviceprogram finns ett antal pilotprojekt som åtgärder. Rådet poängterar vikten av att i samtliga pilotprojekt ha fokus på personer som är inte så mobila, såsom äldre liksom personer med någon form av funktionsnedsättning. Serviceutbudet måste

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



vara tillgängligt i praktiken. Monalisa poängterar att 27 % av medborgarna i Jämtlands län har någon form av funktionsnedsättning.

Rådet ställer krav på konkritisering gällande tillgänglighet, telefon etc. Antingen får det drivas som ett enskilt pilotprojekt eller så ska det genomsyra varje projekt.

Rådet har en allmän diskussion om vidare åtgärder. Det som mötet enas om är att:

- Lyfta upp ovan nämnda synpunkter i remissvaret.
- Att landstinget uppvaktar länsstyrelsen i frågan.
- Samt att företrädare för programmet på länsstyrelse bjuds in till nästa LHR den 27 november och där redogöra för vilka justeringar som kommer att vidtas i programmet utifrån inkomna remissvar.

Björn H deltar i mötet på Länsstyrelsen då han varit engagerad i programmet från start.

### § 6 Information om policyarbetet

Anna informerar om policyn Alla på lika Villkor som godkändes av Beredningen för Demokrati – och Länsutveckling efter ett par justeringar. Anna skickar ut policyn till samtliga för möjlighet att ge synpunkter till Monalisa innan den tas upp i styrelsen i september.

Mötet ajourneras för fika 09.30

Mötet återupptas klockan 10.00

### § 7 Information om tillgängligheten kring världscupstävlingarna i december, Ambjörn Sandler

Ambjörn Sandler välkomnas till rådet! Han inleder med att säga att idrott ska alla kunna ta del av. Det är ingenting som ska vara förbehållet vissa grupper. Alla som vill ska kunna ta sig till världscuptävlingarna i skidskytte.

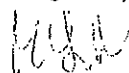
Ambjörn arbetade redan förra året med tillgänglighetsanpassning av skidskyttearenan och hittade många bra lösningar för att alla människor skulle välkomnas och kunna vara

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



delaktiga. Då var det totalt 150 gäster som hade någon form av funktionsnedsättning. Av dessa var 50 rullstolsburna. Det gjordes 50 stycken turer med fyrhjulingar för personer med begränsad rörlighet. 500 arbetstimmar lades ned delat på 16 personer.

I år ska det bli ännu bättre säger han. Det som är svårast vintertid är rullstolsburna. Även hörselskadade kan ha bekymmer att uppfatta speakern i och med sorlet från publiken. Förra året fanns det en särskilt plattform för rullstolsburna individer med god service hela dagen. Särskild T-slinga för hörselskadade som tog bort sorl och lyfte fram speakern installerades.

I år äger tävlingarna rum den 2-9 december och Ambjörn uppmanar deltagarna i LHR att sprida detta till sina medlemsorganisationer.

Annonser kommer att komma ut där åtgärderna gällande tillgänglighet särskilt kommer att lyftas fram för att attrahera bredare publik. Tillgänglighet ska vara självklart från början.

### § 8 Brist på brådska

Anna informerar kort om *Brist på brådska – en översyn av aktivitetsersättningen*. Remissvaren från handikappförbunden är oerhört kritiska. I våras tog Ewa kontakt med departementet för att någon från utredningen skulle komma och informera om förslaget. När arbetsutskottet diskuterade frågan enades vi istället om att det vore bra om det kunde redogöras av någon lokal aktör, Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen.

Hur ska frågan lyftas igen? Kan Försäkringskasserådet vara ett lämpligt forum för frågorna?

Sonia S och Inger E ska diskutera ihop sig kring hur vi kommer vidare med frågan och återkommer därefter till LHR kring detta.

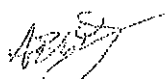
### § 9 Ledamöterna rapporterar

#### George/SRF

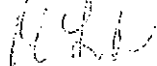
Kampanj pågår på riksnivå – Personlig service. Om vikten av att kunna ta sig runt i vardagen och i samhället och om beroendet till personlig service.

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



**Sonia/Försäkringskassan**

Fortsatt samverkan med andra myndigheter. Nytt kontor i Arbetsförmedlingens lokaler i Sveg tillsammans med Skattemyndigheten – ett pilotprojekt som pågår. 2010 ska Östersund få ett nytt servicekontor. Skattemyndigheten har huvudmannskapet för kontoret i Sveg, Östersund och Strömsund. Vid ombyggnationer etc planerar de tillgängligt.

**Leif/FUB**

Leif rapporterar om att de har varit i Gäddede och kollat på rymdobservatoriet och dess tillgänglighet.

Parkeringar i samhället är ett återkommande problem.

**Maj-Britt/Astma – och Allergi**

De har haft handikappvecka på ICA-kvantum och bjudit på mjölkfri glass. Informerar om att årskortet för seniorer på Länstrafiken kostar 180 kr/månad med autogiro. Det gäller enbart för ålderspensionärer. Önskemål om att påverka detta från handikapporganisationer för att kortet ska gälla även förtidspensionärer. Lyfta detta till länstrafiken.

**Sören/HRF**

Letar föredragare från länet till nästa möte med HRF. Tips tas tacksamt emot.

**Eva/Kommunförbundet**

Kommunförbundet söker pengar från Socialfonden angående kunskapsutveckling för personer som arbetar nära personer med psykisk funktionsnedsättning. Söker pengar för att kunna anordna två utbildningar nästa år på högskolenivå. Målgruppen är skötare, vårdare, boendestödare men även brukare.

Detta är ett led i en nationell grundutbildning inom psykiatrin – något som idag inte finns.

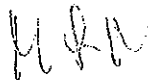
Behöver få bra kompetens på de personer som arbetar inom området. Ett led i möjligheten att kunna få en certifiering för hög kvalitet inom psykiatrin.

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



**Inger E/Arbetsförmedlingen**

Rapporterade om att det är svårare att hitta jobb för en person med funktionsnedsättning boendes i Hammarstrand än för en person boendes i Svenstavik. Marknaden är sämre i Hammarstrand.

Inger lyfte även fram vikten av att möta upp de personer som förlorar sin sjukersättning. Hur stötta och organisera detta? 17 000 personer i landet förlorar snart sin sjukersättning, i Jämtlands län berörs 750 personer.

**Karin/Kommunförbundet**

Informerar om en kommande lagändring gällande anhängigstöd. Ordet bör byts ut mot skall vilket innebär att kommunen numera skall stödja anhängigvårdare.

När det gäller arbetet med att integrera frågan om tillgänglighet i bostadsfrågan så har det kommit långt – numera byggs hiss in i nybyggen.

Karin informerar om att handikapprådet i Östersunds kommun ombildas till ett tillgänglighetsråd och diskuterar också om det ska vara organisationsbundet eller inte.

**Här avbryts § 9 och rådet välkomnar Anna Frisk  
§ 10 Information från Hjälpmedelsprojektet**

Anna hälsas välkommen och rapporterar från projektet. Med protokollet bifogas de OH-bilder som Anna använde sig av i sin redovisning. Kommentar angående rapporten är från Lasse Oscarsson som påpekar att personer med någon form av funktionsnedsättning är en mycket heterogen grupp vilket innebär att behoven av hjälpmedel är vitt skilda. Reumatikerna är starkt kritiska till att det dras in på små hjälpmedel då de som finns på öppna marknaden inte alla gånger är bra.

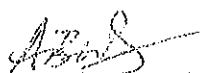
**Anna tackas för sin presentation och rådet tar upp § 9 igen – Rapport från ledamöterna**

**§ 9 Rapport från ledamöterna**

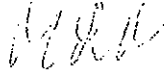
Lasse/HSV

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande





Alla organisationer erbjuds gå på studiecirkel angående sekreterar – och kassörserollen samt för valförrättare.

Inspirationskväll om styrelsearbetet – inbjudan kommer snart!

Studiecirkel om Handikapp och Farsoter som Lasse ska hålla i.

Studiecirkel om Tillgänglighet – att lära oss att skriva lättläst.

Designa din verksamhet – exempelvis att kunna göra affischer och liknande – en studiecirkel som även denna hålls i av Lasse.

Handikappsamverkan har sökt pengar för att kunna utveckla tillgänglighetsprojektet och önskar då kunna anställa två lönebidragare på halvtid.

### Inger / Hjärt – och lungsjuka

Se bifogad bilaga.

### Monalisa/Landstinget

Informerar om att det har kommit direktiv till en ny kollektivtrafiklag. Remissvar skrivs av landstinget. HSO är mycket kritiska till direktivet eftersom frågan kring funktionshinder helt har tappats bort. Monalisa vill att ledamöterna tar med sig denna information till sina egna organisationer.

Mats Forslund från Jämtland/Härjedalen Turism har tidigare varit inbjuden till LHR för att informera om det goda värdskapet. Nu är det dags att följa upp vad som har hänt. Anna och Monalisa träffar Mats kring detta och rapporterar tillbaka till LHR.

Budgeten överskrids i år. Vi har ej hunnit utreda orsaken till detta än. Eventuellt kommer vi att få ställa in ett arbetsutskott för att minska underskottet.

### § 11 Övriga frågor

Monalisa rapporterar att tillgänglighetskonferensen som var tänkt den 14 oktober är inställd i och med övergången handikappsamordnare – mångfaldsstrateg. Vi får återkomma till frågan då vi sagt att det är viktigt att hålla varandra varma i frågorna.

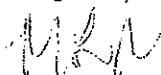
Monalisa vill även ge sin bild av hur funktionen mångfald/diskriminering inom landstinget ska arbeta och hon betonar att frågan om funktionshinder inte kommer att försvinna bort. Däremot behövs en förstärkning utöver mångfaldsstrategen och

Justerandes sign

Justerandes sign



Utdragsbestyrkande



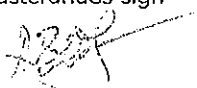
Monalisa hoppas på att få fram nya resurser. Det handlar om att försöka hitta en lösning där mer rutinartade arbetsuppgifter kan läggas ut på vidare verksamheter. Det ska inte vara möjligt för verksamheterna att smita från eget ansvar i dessa frågor.

Vi får återkomma till frågan.

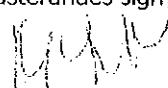
Mötet avslutades av Monalisa kl 12.00. Nästa möte är den 27 november.

Arbetsutskottet sammanträder nästa gång den 13 november.

Justerandes sign



Justerandes sign.



Utdragsbestyrkande

